UUTISET

MARKKU VUORIKARI

Sateiselle Rautatientorille kerääntyi 30 000 mielenosoittajaa.

Sadetansseja palkansaajien mielenilmauksessa

Helsingin rautatientorille kokoontui perjantaina 30 000 mielenosoittajaa.

”Sipilä ja Soini, tämä ei toimi”, huusivat sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentian edustajat perjantain mielenilmauksessa matkallaan Helsingin rautatientorille.

Hyvinkäältä Helsinkiin matkustanut lastentarhanopettaja **Tiina Linnaluoma** piti mielenilmaukseen osallistumista itsestään selvänä.

”Saavutettujen etujen leikkaaminen tarkoittaa tosiasiassa palkan alennusta. Pitkät lomat auttavat jaksamaan työssä, joka on entistä vaativampaa lapsiperheisiin kohdistuneiden leikkausten takia”, Linnaluoma kertoi.

Helsingin keskustaan järjestettiin runsaasti bussikuljetuksia mielenilmaisuun, eikä matkoilla ollut ruuhkaa. Mielenilmauksen alkaessa kymmenen aikaan satoi rankasti, mutta sää selkeni iltapäivää kohti.

Tunnelma Rautatientorilla oli leppoisa ja ihmiset tanssivat sateessa ”It’s raining men” -kappaleen tahtiin. Puheiden jälkeen kuultiin **Reino Nordinin** reggae-musiikkia.

Työnantajat vastuunkantoon

Rauhallisen positiivisella mielellä oli liikkeellä myös Metalliliiton aluepäällikkö **Jari Kallio**.

”Asiat riitelevät, eivät ihmiset. Aluksi leikkauksia ehdotettaessa porukalla tunteet kiristyivät, mutta nyt pyritään yhteiseen sopimiseen”, Kallio kuvailee.

”Emme koe, että työnantajapuoli olisi kantanut vastuunsa. Kela-maksun poistaminen työnantajilta ja yhteisöveron alennus eivät luoneet yhtään uutta työpaikkaa. Sanelupolitiikka ei toimi, vaan odotamme, että nyt mennään neuvottelupöydän ääreen ja tehdään ratkaisut yhdessä.”

”Sopimusjärjestelmän ja sopimusyhteiskunnan romuttaminen johtaa hyvin helposti erilaisiin levottomuuksiin etenkin työmarkkinoilla ja niitähän emme kukaan varmaan halua.”

> Asiat riitelevät, eivät ihmiset.
>
> JARI KALLIO

Palomiehet ja muut pelastustyötä tekevät nostivat mielenilmauksessa voimakkaasti esiin lisien merkityksen palkassa.

”Haluan osallistua säästötalkoisiin ja kantaa oman korteni kekoon. Kun kuulin leikkauksista, kyllä se lähti mietityttämään. Lisien osuus on kuitenkin 40 prosenttia ansioista”, kertoi palomies **Niklas Kaukonen**.

”Pelastustyö on hyvin vaativa ala, eikä palkan leikkaaminen varmastikaan lisää sen vetovoimaa nuorten silmissä.”

Torille tai töihin

Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jytyn Helsingin paikallisyhdistyksen puheenjohtaja **Jussi Ruokonen** piti hyvin tärkeänä, että mielenilmausta ei pidetä lakkona.

”Olisimme halunneet, että julkinen liikenne olisi toiminut. Olemme puhtaasti osoittamassa mieltä sanelupolitiikka vastaan, eikä tämän olisi pitänyt mennä lakoksi”, Ruokonen harmittelee.

”Paketti menee uusiksi joka tapauksessa, koska näitä leikkauksia ei ole järkevä tehdä. Nyt alkavat neuvottelut.”

Helsingin kaupunki ei Ruokosen mukaan lähtenyt työnantajana vastakkainasetteluun, vaan toivoi, että ihmiset tulevat joko torille mielenosoitukseen tai normaalisti töihin.

”Jos torille ei päässyt, mentiin töihin”, Ruokonen kertoo.

Vaatekauppa Carlingsin myyjä **Matti Haapakorva** oli mielenilmauksen sijaan töissä Helsingin keskustassa. Forumin kauppakeskuksessa

”On ollut todella hiljaista, toivottavasti asiakkaita tulee lisää mielenilmauksen jälkeen.”

Haapakorvaa leikkaukset eivät haittaa.

”Ei haittaa olleenkaan, sitä mukaa viedään Suomi kondikseen. Kaikkien on osallistuttava talkoisiin.”

”Meidän työpaikalla on hyvä henki ja hyvä porukka, ja töihin tulee mielellään.”

TERHI PAPE-MUSTONEN

Lastentarhanopettaja Tiina Linnaluoma piti mielenilmaukseen osallistumista itsestään selvänä.

Metalliliiton Jari Kallio uskoo, ettei kukaan halua levottomuuksia työmarkkinoille.

Palomies Niklas Kaukonen korosti palkan lisien merkitystä pelastusalalla.

Vastaesityksiä odotetaan

Keskustan **Annika Saarikko**, perussuomalaisten **Sampo Terho** ja kokoomuksen **Arto Satonen** toivat mielenilmauksessa esiin hallituksen toiveet tilanteen kehittymisestä. Puheet saivat aikaan äänekkään vastalausemyrskyn.

”Me olemme valmiita siihen, että te yhdessä muodostatte paremman keinot työehtosopimusten nojalla”, Saarikko vetosi.

Terho myönsi hallituksen kaavailemien pakkolakien vaikuttavan pienipalkkaisiin ja naisiin. ”Hallituksemme kaavailemat työelämän pakkolait kieltämättä osuvat kipeästi matalapalkkaisiin naisiin, hoivatyöntekijöihin, poliiseihin, palomiehiin sekä vuorotyöntekijöihin. On aivan oikein kysyä: Miksi hallitus sitten tekee näin kovia lakiesityksiä?”

”Yksinkertaisesti, koska palkkojemme ja palvelujemme rahoituspohja on pettämässä sekä koska Etelärannan ja Hakaniemen herrat eivät pystyneet istumaan samaan pöytään sopimushakuisesti.”

Koko Suomessa SAK:n, Akavan ja STTK:n mielenilmaukseen osallistui 300 000 palkansaajaa. Järjestöt korostivat, että hallituksen toimien on oltava tasapuolisia ja niistä on neuvoteltava kaikkien työmarkkinaosapuolien kanssa.

TERHI PAPE-MUSTONEN

LYHYESTI MIELENILMAUKSESTA

Lihantuotantoketju ruuhkautui

Palkansaajajärjestöjen mielenilmaukset pysäyttivät perjantaina tuotannon HK Scanin Euran, Forssan, Mellilän, Outokummun ja Vantaan yksiköissä.

Mielenilmausseisokit yhdessä yhtiön Forssan työntekijöiden toissa viikolla alkaneen neljäpäiväisen laittoman työtaistelun kanssa ovat ruuhkauttaneet eläin- ja lihantuotantoketjua merkittävästi, HK Scan kertoo.

Seisokit ruuhkauttivat sian- ja siipikarjalihan tuotantoa, kun päivittäisiä teurastuksia ei pystytty hoitamaan.

Ruuhkaa purkaakseen HK Scan vie porsaita Puolaan sekä sikoja Viroon ja Ruotsiin. Lisäksi eläinmääriä tiloilla vähennetään lopettamalla sikoja ja mahdollisesti myös broilereita poikkeusjärjestelyillä tästä viikosta lähtien.

EK: 100 miljoonan tappio taloudelle

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n jäsenyrityksistään keräämien tietojen perusteella perjantain mielenilmauslakot aiheuttivat kansantaloudelle 100 miljoonan euron tappiot.

Menetyksiä kasvattaa EK:n mukaan se, että paperimiehet ja ahtaajat olivat lakossa, eivätkä vain pari tuntia kestävässä mielenilmauksessa.

Prosessiteollisuudessa tappiot ovat olleet suuria, koska tehtaiden alasajo ja käynnistäminen vie päiviä.

Pudasjärvellä kaksi mielenosoittajaa

Pudasjärven torilla järjestettiin perjantaina mielenilmaus hallituksen palkkaleikkauksia vastaan. Paikalle saapui vain kaksi mielenosoittajaa: Palvelualojen ammattijärjestön **Eija Ikonen** ja **Maritta Koivula**.

Asiasta kertoi Iijokiseutu.

Naisten mukaan tulossa oli ollut isompi porukka, mutta vesisateen vuoksi suurin osa päätti jäädä töihin ja osa mennä kotiinsa.

”Helsingin päätapahtumaan ei päästy, kun tämä tuli niin äkkiä eikä saatu junalippuja – ja toisaalta kuljetusalakin on seisauksissa”, perustelivat ay-aktiivit lehdelle.

Oulussa Rotuaari täyttyi mieltään osoittavista palkansaajista runsaasta vesisateesta ja ukkosesta huolimatta.

Pääministeri patisti ay-väkeä ripeyteen

Pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) ei anna keskusjärjestöille loputtomasti aikaa laatia omaa esitystään, miten työelämän tuottavuutta voitaisiin parantaa.

”Vaihtoehdot ovat hyvin selkeät. Jos painetta on päätöksentekoon tarpeeksi, kyllä ratkaisu löytyy vaikka kahdessa päivässä.”

Sipilä muistuttaa, että leikkaamalla puolet lomarahoista sunnuntai- ja ylityölisien leikkaukset voidaan välttää. Luopumalla lomarahoista kokonaan pakkolakeja ei tarvitse toteuttaa lainkaan.

Lomarahojen leikkaaminen olisi Sipilän itsensäkin mielestä oikeudenmukaisempi ratkaisu kuin pakkolait. Hallitus ei kuitenkaan voi siitä päättää.

”Oikeudenmukaisuus on täysin työmarkkinajärjestöjen käsissä. Hallituksella ei ole sellaisia välineitä, joilla leikkaukset kohdistuisivat kansaan tasaisemmin.”

Sipilän mukaan on tärkeä signaali koko yhteiskunnalle, että myös työssäkäyvät tekevät osansa yhteiskunnan hyväksi.

”Meidän työssäkäyvien pitää tehdä oma osuutemme, ettei tarvitse ottaa etuisuuksien saajilta”, hän kommentoi pääministerin haastattelutunnilla Yle Radio Suomessa sunnuntaina.

Vaikutuksia luvassa

Jo edellinen hallitus teki uudistuksia, joiden luvattiin tuovan Suomeen uusia työpaikkoja. Siitä huolimatta yt-neuvottelut ja irtisanomiset ovat jokaviikkoisia uutisia.

Pääministerin mukaan kyse on rakenteellisista muutoksista, joiden vaikutus ei näy heti.

”Ensin kaikilla toimenpiteillä on negatiivinen vaikutus, mutta kyllä ne alkavat purra aivan varmasti. Kun se usko palautuu, palautuvat myös investoinnit.”

Sipilä ottaa esimerkiksi Konecranesin ja yhdysvaltalaisen Terexin fuusion, jossa pääkonttorin ilmoitettiin tulevan Suomeen. Valintaan vaikutti Sipilän mukaan Suomen alempi yhteisöverotus.

Istuva hallitus ei ole tekemässä isoja uudistuksia yritysverotukseen.

JUHANI REKU

Suomi tiukentaa valvontaa rajoilla

Suomen linja tiukentuu turvapaikanhakijoiden hoitamisessa näiden kasvavan määrän vuoksi.

Rajan yli tulevat eivät enää voi jatkaa Torniosta muualle Suomeen ennen rekisteröitymistä turvapaikanhakijaksi, sisäministeriö kertoi lauantaina.

Poliisin ja rajavalvonnan valmiutta on lisätty Pohjois-Suomessa. Tornioon perustetaan järjestelykeskus, ja länsirajalla tehdään turvapaikanhakijoille tarkastuksia.

”Mikäli tulija pyytää turvapaikkaa, hänet ohjataan lauantain ja tiistain välisenä aikana hätämajoitustiloihin Tornioon. Tiistaista eteenpäin turvapaikanhakijat ohjataan rajalta järjestelykeskukseen”, kansliapäällikkö **Päivi Nerg** kertoi.

Raja-alueilla tehtävää valvontaa aletaan tehostaa koko Suomessa tiistaista alkaen.

Lauantaina Tornioon saapui Ruotsista 800–1 000 turvapaikanhakijaa. Sunnuntainakin ennustettiin saapuvaksi satoja ihmisiä.

Torniossa ja Kemissä 200–300 suomalaista osoitti lauantaina mieltään hallituksen turvapaikkapolitiikkaa vastaan.

SUVI NIEMI

Kokoomuksen maaseutukokous peruttiin

Palkansaajien mielenilmaus pani kokoomuksen perumaan maaseutuvaltuuskuntansa kokouksen, koska paikalle ei päässyt. Kokous piti pitää eduskunnan tiloissa perjantaina aamupäivällä.

”Meidän oli tarkoitus käydä myös MTK:ssa, mutta etsimme nyt uuden ajankohdan lokakuulta”, valtuuskunnan puheenjohtajana syksyllä aloittanut Vapon sidosryhmäjohtaja **Janne Sankelo** kertoo.

Aiheena oli määrä olla ajankohtaiset asiat. Oliko siis tarkoitus paheksua hallituksen antamaa pientä ja EU:n vielä pienempää kriisitukea?

”En lähde ennakoimaan, mutta kyllä valtuuskunta toimii sikäli eri tavalla kuin emopuolue, että voimme ottaa kantaa kriittisestikin.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

Vapo jäi kolmanneksen turvetavoitteestaan

Elokuun lämmin poutajakso pelasti muuten vaikean turvekesän. Turveyhtiö Vapo saavutti 65 prosenttia turvetuotantotavoitteestaan.

Yhtiön tavoitteena oli nostaa tänä kesänä vajaa 13 miljoonaa kuutiometriä turvetta.

”Elokuun poutajakso oli elintärkeä ennen kaikkea tuotantoyrittäjien kannalta, tämä korjasi merkittävästi heidän alkukesän huonoa tulostaan”, kertoo Vapon tilaus- ja toimitusketjun johtaja **Juha Koskiniemi.**

Tilastoihin tämä kesä menee normaalia heikompana. Vapon asiakkaiden energiaturvetoimituksiin sillä ei ole vaikutusta, sillä ne on turvattu ylivuotisilla varastoilla ja tämän kesän tuotanto varmistaa jo osaltaan seuraavan kauden turvetoimitukset, yhtiö vakuuttaa.

Lämmin elokuu vauhditti myös ympäristöturvetuotantoa, mutta alueellisesti tuotannon onnistumisessa on suurta vaihtelua.

Pohjois-Suomessa energia- ja ympäristöturvetta saatiin nostettua vain 45 prosenttia tavoitteesta.

Yhteensä Vapo nosti tänä kesänä turvetta Suomessa 8,3 miljoonaa kuutiometriä.

SUVI NIEMI

Minkin hinta putosi

Maailmantalouden epävarmuus on heijastunut minkinnahkojen hintoihin Saga Fursin kansainvälisessä turkishuutokaupassa Vantaalla. Minkin hintataso laski noin neljänneksellä kesäkuun noteerauksiin verrattuna.

Syksyn huutokauppa alkoi tiistaina ja päättyy tänään.

Huutokaupassa oli tarjolla kevät- ja kesänahkoja sekä kaikkein heikoimpia kolmoslaadun minkkinahkoja. Aiemmissa huutokaupoissa oli myyty jo 90 prosenttia kauden minkkitarjonnasta.

Sen sijaan kettutarjonnasta yli puolet on normaalilaatuisia. Ketunnahkojen myynti jatkuu vielä tänään.

”Venäjän talouden vaikeudet ja ruplan kurssin voimakas heikkeneminen on johtanut Venäjän ostojen pienenemiseen entisestään. Samanaikaiset merkit Kiinan talouskasvun hidastumisesta ja pörssikurssien voimakas lasku ovat tehneet myös kiinalaiset asiakkaat varovaisiksi”, Saga Furs toteaa tiedotteessaan.

Huutokaupassa on ollut tarjolla kaikkiaan 1,7 miljoonaa minkin-, 686 000 ketun- ja 37 000 suomensupinnahkaa.

HANNA LENSU